

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **U. K.**, zastoupen Mgr. Petrem Břečkou, advokátem se sídlem Chlumova 1436/3, Jihlava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2019, č. j. OAM-264/LE-BA02-P15-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. 9. 2020, č. j. 30 Az 22/2019 - 40,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. 9. 2020, č. j. 30 Az 22/2019 - 40, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 31. 10. 2019, č. j. OAM-264/LE-BA02-P15-2019, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě ani kasační stížnosti.
- IV. Žalobci **s e** náhrada nákladů řízení o žalobě ani kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á**.
- V. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Petru Břečkovi, advokátovi se sídlem Chlumova 1436/3, Jihlava, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 8.228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal dne 2. 5. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou odůvodnil tím, že si ve své vlasti (Republika Uzbekistán) vypůjčil vysokou částku peněz. Vzhledem k tomu, že nebyl schopen dluh splácet, začali mu věřitelé vyhrožovat smrtí. Na policii v Uzbekistánu se obrátit nemohl, neboť mu přátelé řekli, že jeho věřitelé jsou na ni napojeni.

[2] Rozhodnutím ze dne 31. 10. 2019, č. j. OAM-264/LE-BA02-P15-2019 (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[3] Proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil žalobou ke Krajskému soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Vzhledem k tomu, že žalobce brojil pouze proti neudělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany, nezabýval se krajský soud podrobněji možností udělení azylu podle § 12 až § 14 zákona o azylu.

[4] Při posuzování podmínek pro udělení doplňkové ochrany soud předně zpochybnil věrohodnost žalobcových tvrzení. Uvedl, že na území ČR žalobce vstoupil již v září 2017, avšak o udělení mezinárodní ochrany požádal až dne 2. 5. 2019, a to poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění a byl odhalen jeho nelegální pobyt na území ČR. V této souvislosti odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, či ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005 – 51.

[5] Dále zdůraznil, že žalobce poukazoval na problémy se soukromými osobami. Tyto problémy se však nepokusil řešit se státními orgány v Uzbekistánu, aniž by měl jakýkoliv objektivní důvod domnívat se, že mu odmítnou pomoc poskytnout. Ani z podkladů shromážděných žalovaným přitom nevyplývá, že by uzbecké státní orgány nebyly schopny zajistit ochranu svých občanů.

[6] Krajský soud nepřisvědčil žalobci ani ohledně výtky, že žalovaný vycházel z nedostatečných podkladů a nepřihlédl ke zprávám renomovaných zahraničních lidskoprávních organizací. Shledal, že podklady obstarané žalovaným obsahují odkazy právě na zprávy organizací jako je Freedom House či Human Rights Watch. Nadto zprávy, na které odkazoval žalobce, jsou méně aktuální než podklady, z nichž vycházel žalovaný.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž namítl nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s“)].

[8] O mezinárodní ochranu požádal z důvodu, že mu v jeho vlasti začaly soukromé osoby vyhrožovat smrtí. Vzhledem k propojenosti těchto osob s místní policií se bál obrátit se s žádostí o pomoc na státní orgány a raději vycestoval ze země.

[9] Pro stěžovatele je obtížné prokázat propojenost policie se soukromými osobami, proto ohledně míry korupce a provázanosti zločineckých organizací se státní správou v Uzbekistánu odkázal na zprávu Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 22. 11. 2017 a zprávy renomovaných lidskoprávních organizací (Amnesty International, Human Rights Watch) a na zprávu Rakouského centra pro informace. Žalovaný z žádného z těchto dokumentů ve správním řízení nevycházel.

[10] Krajský soud situaci stěžovatele chybně vyhodnotil, neboť přehlédl, že policejní orgány v Uzbekistánu mu nedokáží zajistit dostatečnou ochranu. V této souvislosti stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004 – 53, a vyjádřil přesvědčení, že opakované výhrůžky smrtí představují vážnou újmu ve smyslu § 14a písm. a) a b) odst. 2 zákona o azylu. Pokud se jedná o vážnou újmu ve smyslu § 14a písm. a) zákona o azylu, zdůraznil stěžovatel, že pod dotčené ustanovení spadá i možnost jeho usmrcení, aniž by s ním byl

veden jakýkoliv soudní proces, a to i ze strany nestátních původců. Tuto skutečnost však soud nevzal v potaz.

[11] Stěžovatel je přesvědčený, že svou věrohodnou výpovědí prokázal naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany. Není v jeho možnostech prokázat, jaká míra korupce panuje v policejním sboru nebo státní správě Uzbekistánu. Požadavek žalovaného a krajského soudu na prokázání těchto skutečností považuje stěžovatel za nepřiměřený, neboť není povinností žadatele o mezinárodní ochranu prokázat své pronásledování jinak než vlastní věrohodnou výpovědí. Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že napadené rozhodnutí, jakož i rozsudek krajského soudu považuje za věcně správné a zákonné. Důvody uváděné stěžovatelem nejsou azylově relevantní, což potvrdil i krajský soud. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 6 Azs 8/2003, a uvedl, že stěžovatel neučinil ani jediný pokus k řešení svých problémů se státními orgány v Uzbekistánu. Jeho tvrzení o propojenosti policejních orgánů se soukromými osobami, které mu vyhrožovaly, je přitom nevěrohodné.

[13] Žalovaný je přesvědčený, že kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, pročež navrhl, aby ji Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost, popřípadě zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je ovšem také její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti žádné důvody přijatelnosti výslovně nesdělil. Jak ovšem vyplývá i ze shora citovaného usnesení, je sice v zájmu stěžovatele, aby uvedl, v čem spatřuje přesah svých zájmů, pokud tak ovšem neučiní, neznamená to, že by Nejvyšší správní soud bez dalšího přikročil k odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost.

[16] V nyní posuzované věci stěžovatel mimo jiné namítal, že si žalovaný v průběhu správního řízení neopatřil podklady týkající se fungování státních orgánů v Uzbekistánu, a to zejména zprávy renomovaných neziskových organizací zabývajících se úrovní ochrany lidských práv. Vzhledem k tomu, že důvodnost této námitky nelze *prima facie* vyloučit, je kasační stížnost přijatelná. Pokud by totiž žalovaný vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, jednalo by se o pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele a představovalo by důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí.

[17] Nejvyšší správní soud přikročil k věcnému přezkumu námitek stěžovatele a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[18] V projednávané věci není sporu o tom, že stěžovatel svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany odůvodnil obavou z věřitelů, kteří mu v Uzbekistánu půjčili vysoký obnos peněz a následně mu vyhrožovali smrtí. Stěžovatel současně vyjádřil nedůvěru ve fungování státních orgánů v Uzbekistánu. Poukázal na vysokou míru korupce, přičemž v jeho konkrétním případě ho přátelé varovali, že se na policii obracet nemá, neboť existuje provázanost mezi jeho věřiteli a uzbeckou policií. Uváděné důvody dle mínění stěžovatele svědčí pro udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany.

[19] Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu platí, že *„doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“*

[20] Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se a vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu považuje: *„a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“*

[21] Podle § 2 odst. 7 zákona o azylu platí, že *„[p]ůvodcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“*

[22] Není pochyb o tom, že původcem vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu může být za splnění dalších podmínek rovněž nestátní subjekt. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu nicméně vyplývá, že, jde-li o původce hrozící vážné újmy nebo pronásledování z okruhu soukromých osob, musí se cizinec nejprve obrátit s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu. To však neplatí, pokud je zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, či usnesení téhož soudu ze dne 21. 10. 2009, č. j. 5 Azs 44/2009 - 73).

[23] Z vyjádření stěžovatele učiněných v průběhu správního řízení a později i v průběhu řízení soudního vyplývá, že se na vnitrostátní orgány dosud neobrátil, neboť mu dle jeho přesvědčení žádný z nich nemůže pomoci, tj. nebyl by mu schopen poskytnout účinnou ochranu před jím tvrzenou hrozící vážnou újmu. Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že pouhá nedůvěra stěžovatelů ve státní instituce v zemi původu důvod pro udělení mezinárodní ochrany nezakládá (viz rozsudek ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37, z aktuálních rozhodnutí pak kupříkladu usnesení ze dne 5. 11. 2020, č. j. 9 Azs 193/2020 - 42). Současně je však zjevné, že pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany může být prokázání nefunkčnosti státních orgánů v zemi původu značně obtížné.

[24] Právě z důvodu, že pro žadatele o azyl je mnohdy takřka nemožné, aby své pronásledování či existenci vážné újmy prokázaly jinak než svojí věrohodnou výpovědí,

vyznačuje se řízení o udělení mezinárodní ochrany specifickým rozložením důkazního břemene. Je nesporné, že břemeno tvrzení stíhá v řízení o udělení mezinárodní ochrany samotného žadatele, jehož úspěch ve věci je podmíněn mimo jiné tím, zda tvrdí okolnosti nasvědčující možnému zásahu do jeho lidských práv. Pokud jde ovšem o břemeno důkazní, to je již výrazněji rozloženo mezi žadatele o mezinárodní ochranu a správní orgán. Tvrdit jednotlivá fakta je povinen primárně žadatel, nicméně správní orgán je povinen zajistit k žádosti o mezinárodní ochranu veškeré dostupné důkazy a nese odpovědnost za náležité zjištění reálií o zemi původu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 5, a ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 – 63).

[25] Nejvyšší správní soud přitom již v minulosti opakovaně zdůraznil, že je povinností správního orgánu rozhodujícího o žádosti o udělení mezinárodní ochrany opatřit si takové informace o zemi původu, které jsou v maximální možné míře: 1) relevantní, 2) důvěryhodné a vyvážené, 3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, 4) transparentní a dohledatelné (viz kupříkladu rozsudky ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 – 71, či ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, č. 1825/2009 Sb. NSS).

[26] Poukázal-li tedy v nyní posuzované věci stěžovatel na nefunkčnost policejních orgánů v Uzbekistánu, bylo povinností žalovaného, aby se na zmiňovaný aspekt zaměřil a shromáždil takové podklady, na jejichž základě si lze učinit úsudek o tom, jakým způsobem uzbecké státní orgány fungují a zda jsou schopny zajistit ochranu svých občanů před nestátními původci pronásledování či vážné újmy ve smyslu zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2004, č. j. 6 Azs 110/2004 – 75). Pokud by totiž svým občanům takovou ochranu poskytovat nedokázaly, potažmo by tak záměrně nečinily, bylo by nelogické trvat na tom, aby se na ně stěžovatel v minulosti obrátil.

[27] Stěžovatel v kasační stížnosti (obdobně jako již dříve v žalobě) namítl, že žalovaný si k této otázce náležitě podklady neobstaral, přičemž zcela přehlédl zprávy renomovaných lidskoprávních organizací, které relevantní problematiku monitorují. Tuto námitku shledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

[28] Ze správního spisu vyplývá, že žalovaný si k situaci v zemi původu obstaral toliko následující podklady: závazná stanoviska k možnosti vycestování (v souvislosti s uložením správním vyhoštění), Informaci MZV ČR ze dne 22. 11. 2017 – *Výjezd ze země, pobyt v zahraničí a návrat státních občanů Uzbekistánu do vlasti*, Informaci MZV ČR ze dne 7. 3. 2019 – *Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí*, Informaci Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (dále jen „OAMP“) *Uzbekistán* ze dne 11. 2. 2019 – *Bezpečnostní a politická situace v zemi*.

[29] Žalovaný se tedy poměrně podrobně zabýval situací neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do Uzbekistánu (aniž by stěžovatel namítl, že by mu v této souvislosti ze strany země původu hrozilo jakékoliv nebezpečí), což se odrazilo i v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nereflektoval však azylový příběh stěžovatele a neopatřil si žádné bližší informace k problematice korupce a vlivu soukromých subjektů na činnost státních orgánů v Uzbekistánu. Shora citovaná Informace OAMP představuje pouze velmi stručný dokument (cca 2 strany textu), který se stěžovatelem nastíněné sporné otázky vůbec nedotýká. Nejvyšší správní soud je v rámci své rozhodovací činnosti (příkladmo lze zmínit nedávný rozsudek ze dne 10. 12. 2020, č. j. 1 Azs 321/2020 – 29, či usnesení ze dne 22. 7. 2020, č. j. 1 Azs 140/2020 – 44) obeznámen s tím, že žalovaný zcela standardně vychází i ze stěžovatelem odkazovaných zpráv neziskových organizací jakými jsou Amnesty International, Human Rights Watch či Freedom House, jakož i z mnoha dalších zdrojů. Není tedy zřejmé, z jakého důvodu tak v nyní posuzované věci neučinil.

[30] Absencí těchto podkladů ve spisovém materiálu se zabýval (v reakci na žalobní námitku) i krajský soud, který však neshledal, že by se ze strany žalovaného jednalo o pochybení, neboť na zprávy neziskových lidskoprávních organizací odkazuje právě Informace OAMP ze dne 11. 2. 2019. S tímto závěrem se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje, neboť dotčený dokument obsahuje s ohledem na svůj rozsah jen velmi kusé informace a problematikou korupce a efektivity činnosti policejních (či jiných státních) orgánů se vůbec nezabývá. Žalovaný tedy nedostál své povinnosti náležitého zjištění skutkového stavu. Jím obstarané podklady se zcela míjí se stěžovatelem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany a nesplňují kritéria vyjádřená v již citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, č. 1825/2009 Sb. NSS.

[31] To je ostatně zjevné i z odůvodnění napadeného rozhodnutí, které je odrazem žalovaným obstaraných podkladů. Napadené rozhodnutí mimo jiné obsahuje poměrně podrobné úvahy žalovaného, zda stěžovateli nehrozí ze strany uzbeckých státních orgánů nebezpečí vážné újmy v souvislosti s jeho pobytem v zahraničí, nikterak se však nevěnuje hlubšímu posouzení stěžovatelem uváděných důvodů ve vztahu k možnosti udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany. V tomto ohledu je odůvodnění zcela povšechné a neodráží azylový příběh stěžovatele, tj. jeho tvrzení o výhrůžkách smrti a neschopnosti policejních orgánů poskytnout mu ochranu.

[32] Žalovaný tedy nedostál své povinnosti zjištění pro posuzovanou věc rozhodných reálií o zemi původu stěžovatele. Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné zdůraznit, že této povinnosti žalovaného nezbavovala ani skutečnost, že stěžovatel nepožádal o udělení mezinárodní ochrany bezprostředně po vstupu na území ČR, ale až s určitým odstupem, nadto poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění. Jakkoliv může prodleva s podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany za jistých okolností snižovat věrohodnost žadatele (či dokonce svědčit o účelovosti podané žádosti), nevylučuje sama o sobě žadatele z možnosti požívat beneficia mezinárodní ochrany, splňuje-li zákonem stanovené podmínky pro její udělení. Jak uvedl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011-49, „skutečnost, že žadatele vedla k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany také snaha o legalizaci pobytu na území ČR, nepostačuje sama o sobě k zamítnutí této žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, či k neudělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14a téhož zákona, neboť tato skutečnost ještě nevylučuje, že žadatel opustil zemi původu a chce se usídlit v ČR právě proto, že má odůvodněný strach z pronásledování v zemi původu z azylově relevantních důvodů nebo že by v případě navrácení do této země čelil skutečnému nebezpečí vážné újmy zakládajícímu nárok na doplňkovou ochranu.“ Nepřistoupí-li tedy k „pozdnímu“ podání žádosti i další okolnosti vyvolávající pochybnosti o věrohodnosti azylového příběhu žadatele, nemůže se jím žalovaný bez dalšího odmítnout zabývat a musí si obstarat dostatek pokladů, které mu umožní posoudit důvodnost žadatelem uváděných skutečností. K posuzování žádostí o udělení mezinárodní ochrany je třeba přistupovat s vysokou mírou obezřetnosti, neboť nesprávné rozhodnutí ve věci samé a případné navrácení žadatele do země původu pro něj může mít nedozírné (již nezvratné) následky.

[33] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí nevychází z náležité zjištěného skutkového stavu, pročež bylo povinností krajského soudu je zrušit. Pakliže tak neučinil a rozhodnutí žalovaného naopak aproboval, zatížil svůj postup vadou podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Vzhledem k tomu, že krajský soud by nemohl zjištěné nedostatky žádným způsobem zhojit, nezbyvá Nejvyššímu správnímu soudu, než aby vedle rozsudku krajského soudu zrušil přímo i napadené rozhodnutí. V dalším řízení bude na žalovaném, aby obstaral dostatek podkladů, které mu umožní azylový příběh stěžovatele řádně vyhodnotit v kontextu informací o situaci v zemi původu.

[34] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že s ohledem na zjištěné nedostatky napadeného rozhodnutí považuje soud posuzování dalších kasačních námitek, tj. zda stěžovateli hrozí v Uzbekistánu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) a b) za předčasné, to tím spíše, že žalovaný se těmito otázkami dosud ani náležitě nezabýval.

IV. Závěr a náklady řízení

[35] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, a proto rozsudek krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Protože již v řízení před krajským soudem existovaly důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že za použití § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušil i toto ve výroku označené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Takto může soud postupovat i bez návrhu stěžovatele. Zruší-li Nejvyšší správní soud i rozhodnutí správního orgánu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento správní orgán vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.).

[36] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl, proto musí určit náhradu nákladů soudního řízení. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. má úspěšný účastník právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti účastníku řízení, který úspěch ve věci neměl. Ve věci měl úspěch stěžovatel. Žaloba a kasační stížnost podaná cizincem ve věcech mezinárodní ochrany je však podle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, osvobozena od poplatkové povinnosti. V řízení před krajským soudem nadto nebyl žalobce zastoupený advokátem. Žalobci tedy žádné náklady řízení nevznikly, pročež mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

[37] V řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 2. 11. 2020, č. j. 1 Azs 342/2020 - 28, ustanovil stěžovateli zástupce, a to Mgr. Petra Břečku, advokáta se sídlem Chlumova 1436/3, Jihlava. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu advokáta v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), částkou 6.200 Kč za dva úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, podání kasační stížnosti) a dále částkou 600 Kč, která představuje paušální náhradu hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce je plátcem DPH, zvýšil soud odměnu za zastupování o tuto daň. Celkem tedy ustanovenému zástupci přiznal odměnu ve výši 8.228 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. ledna 2021

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu